

Datum
2020-12-11

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen

Er referens/dnr: Fi2020/04742

Remissyttrande promemorian Stöd vid korttidsarbete i vissa fall

Almega har beretts tillfälle att yttra sig över innehållet i promemorian Stöd vid korttidsarbete i vissa fall (Fi2020/04742) och lämnar härmed följande synpunkter.

Almega tillstyrker att stödet vid korttidsarbete förlängs. Läget för många företag, i synnerhet inom tjänstesektorn är fortsatt mycket **ansträngt** till följd av smittspridning och de starka restriktioner som har införts. För att motverka uppsägningar, konkurser och arbetslöshet som riskerar att följa på restriktionerna från myndigheterna behöver stödet för korttidsarbete förlängas. Följande synpunkter lämnas på specifika delar av den remitterade promemorian.

Almega ansluter sig till Svenskt Näringslivs remissyttrande och vill därutöver lämna följande synpunkter.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete

Enligt Lag om stöd vid korttidsarbete 3 § stycke 2 och 3 undantas juridiska personer över vilka staten, regioner, kommuner, kommunalförbund och samverkansorgan, var för sig eller tillsammans, har ett direkt eller indirekt rättsligt bestämmande inflytande, såvida inte verksamheten avser affärsverksamhet, och arbetsgivare i fråga om verksamhet som huvudsakligen är finansierad av allmänna medel och där det enligt en offentlig rättslig reglering ankommer på det allmänna att tillhandahålla verksamheten.

Riksdagen har dock beslutat att dessa undantag (3 § stycke 2&3) inte ska gälla under 2020. När förlängningen av stödet vid korttidsarbete nu genomförs är det viktigt att företagen som avses kan vara berättigade till stöd även under 2021. I det remitterade förslaget är dock fortfarande offentliga bolag undantagna stöd. Det innebär att offentliga bolag som varit stödberättigade under 2020 inte kommer vara det under 2021. Flera statliga bolag har under 2020 nyttjat

möjligheten till stöd vid korttidsarbete då dessa drabbats hårt av pandemin. Det är viktigt att dessa arbetsgivare även under 2021 kan söka stöd för att kunna behålla kompetens inom bolaget.

I samband med riksdagens behandling av den tillfälliga lagstiftningen om stöd vid korttidsarbete gjorde riksdagen förtydliganden som säkerställde att bemanningsföretag var berättigade till stöd vid korttidsarbete. Det är viktigt att företagen som avses kan vara stödberättigade även 2021

4.3 Jämförelsemånad

”För stödmånader som infaller under perioden 1 december 2020–30 juni 2021 ska jämförelsemånaden vara antingen den jämförelsemånad som legat till grund för beräkning av stöd vid korttidsarbete som lämnats under 2020 eller, om arbetsgivaren inte har fått stöd tidigare, september 2020.”

Almega menar att en ny stödmånad bör tillämpas vid en förlängning av stödet. Detta skulle bättre spegla de faktiska förhållandena hos arbetsgivaren. Dessutom menar Almega att det faktiskt i sak handlar om ett nytt stöd då det krävs ett nytt beslut från Tillväxtverket och att detta möjliggörs genom att karenstiden för en ny ansökan tas bort.

När det gäller de som söker stöd för första gången föreslår promemorian att september 2020 ska vara jämförelsemånad, oavsett när ansökan sker. Detta kommer medföra att arbetsgivaren som först i ett senare skede drabbas av ekonomiska svårigheter till följd av pandemin inte kommer att kunna söka stöd för sådana personer som anställts och löneökningar som skett mer än tre månader före det att arbetsgivaren godkännts för stöd. Det är en olycklig konsekvens av förslaget som bör korrigeras. Särskilt med tanke på att regeringen parallellt med detta lagförslag arbetar med en ny pandemilagstiftning som skulle ge regeringen möjlighet att stänga ner fler verksamheter än vad som är fallet idag. Verksamheter som skulle påverkas av en sådan lag skulle då endast kunna söka stöd med september 2020 som jämförelsemånad vilket är olyckligt.

I promemorian framgår att ” Jämförelsemånaden är, när stöd lämnas efter godkännande av Tillväxtverket, den kalendermånad som infaller tre månader före den månad då **beslutet** om godkännande fattades”

Liknande formulering finns med i de ursprungliga förarbetena. Tillväxtverket har dock tillämpat detta som att jämförelsemånaden är den månad som infaller tre månader innan första stödmånad. Förvaltningsdomstolen har i flera fall konstaterat att Tillväxtverkets tolkning saknar stöd. Det är önskvärt om det framgår med tydlighet om det är beslutsdatum hos Tillväxtverket eller första stödmånad som gäller vid fastställande av jämförelsemånad.

4.6 Ansökan om godkännande

Av promemorian framgår att

”Revisorn bör yttra sig över huruvida de villkor som anges i 5 a § andra stycket lagen om stöd vid korttidsarbete är uppfyllda. Revisorn ska granska uppgifterna i ansökan samt räkenskapsmaterial, sammanställningar och annat underlag som ligger till grund för uppgifterna i ansökan och rapportera om sina iakttagelser.”

Almega avstyrker förslaget.

Enligt gällande lag krävs det såväl ett lokalt som ett centralt kollektivavtal för att vara berättigad till stöd. Vi menar att den kontrollmekanism som finns i och med att arbetsmarknadens parter måste träffa så väl centralt som lokalt avtal inte behöver kompletteras ytterligare. Kravet på lokalt kollektivavtal om korttidsarbete innebär att den lokala arbetstagarorganisationen måste medge minskad lön för dess medlemmar under stödperioden. Det är föga troligt att sådana överenskommelser kan träffas utan att det föreligger ett verkligt behov av stöd.

Almega noterar även att kravet på revisorsintyg ska gälla redan vid stöd om 400 000 kronor. Samtidigt som promemorian menar att kravet på intyg endast kommer att träffa större företag. Med större företag avses normalt företag med fler än 250 anställda. Samtidigt gör beloppsgränsen om 400 000 kr gällande att företag med så lite som 10 – 15 anställda mycket väl kan komma att träffas av kravet. Det går med andra ord inte att hävda att små och medelstora företag skulle vara undantagna från kravet.

6. Vinstutdelningar och andra överföringar

I promemorian föreslås en ny lagtext som reglerar aktieutdelningar och andra värdeöverföringar. Dessa begränsningar föreslås även gälla moderföretag till dotterföretag

”Om arbetsgivaren ingår i en koncern av sådant slag som anges i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen, gäller vad som anges om värdeöverföringar i första stycket även det eller de moderföretag till företaget som ingår i koncernen.”

Detta innebär att svenska arbetsgivare som ingår i en internationell koncern kan bli återbetalningsskyldiga i det fall att koncernmoderbolaget genomför en aktieutdelning. Detta är djupt otillfredsställande då det svenska dotterbolaget i många fall har ingen eller väldigt liten möjlighet att påverka moderbolagets beslut om utdelning eller andra värdeöverföringar. Flera av världens största koncerner har svenska dotterbolag. Även om vi gärna vill se Sverige som ett viktigt land och en viktig marknad är det inte säkert att vd för det svenska dotterbolaget någonsin talat med vd för koncernen, än mindre med styrelsens ordförande. Beslut om utdelning hos moderbolaget får därför, i många fall, anses ligga utanför arbetsgivarens kontroll.

Att ett beslut som ligger utanför arbetsgivarens kontroll kan leda till krav på återbetalning av hela stödet kan inte anses som vare sig rättssäkert eller tillfredsställande.

Skulle den föreslagna lagtexten bli verklighet blir de praktiska konsekvenserna att svenska arbetsgivare som ingår i internationella koncerner får väldigt svårt att tillämpa stödet då risken för krav på återbetalning blir överhängande och ligger utanför deras egen kontroll. Risken är då stor att dessa arbetsgivare väljer att genomföra personalneddragningar snarare än att behålla kompetensen med hjälp av stöd vid korttidsarbete.

Genomförande

För de företag som ansökte om stöd vid korttidspermittering under mars 2020 löper det nuvarande stödet ut sista november. Om dessa företag väljer att fortsätta permittera anställda efter den sista november sker detta utan besked om förlängt stöd. Det är rimligt att anta att det enskilda företaget inte kan räkna med besked om beviljat fortsatt stöd förrän tidigast i början av mars. Det innebär alltså en period om minst tre månader då företaget inte kan vara säker på att stöd kommer att beviljas. Denna osäkerhet medför flera problem:

Den långa perioden mellan avslutat stöd i november/december och besked om eventuell förlängning kan vara en osäkerhetsfaktor som gör det svårt för företaget att behålla personal och risken för varsel ökar i och med detta glapp.

Övrigt

Det är viktigt att handläggningstiderna hålls så korta som möjligt. Almega har tidigare begärt hos Finansdepartementet att handläggningstiderna vid ansökan eller avstämning inte ska överstiga trettio dagar. Då stödet är till för att stötta arbetsgivare under en akut kris är det av yttersta vikt att stödet kan komma arbetsgivaren till del så snabbt som möjligt.

Andreas Åström
Näringspolitisk chef
Almega

David Wästberg
Arbetsgivarpolitisk expert
Almega